

ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಲಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ವಿವರ	ಪ್ರಚಲಿತ ಪದ್ಧತಿ	'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ
ದಿವಸ ಬೀಜ	25 ಕೆ.ಜಿ.	2 ಕೆ.ಜಿ.
ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯ	50 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್	21 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್
ತೆಂಡೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಸಾಧಾರಣ	ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು
ಬೇರಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಕುಂಠಿತ	ಉತ್ತಮ
ರೋಗ/ಕೀಟ ದಾಧ	ಹೆಚ್ಚು	ಕಡಿಮೆ
ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ	17.88 ಕ್ವಿ	24.4 ಕ್ವಿ
ಹುದ್ದಿನ ಇಳುವರಿ	2.5 ಟನ್	3 ಟನ್
ಖರ್ಚು	10820 ರೂ.	10117 ರೂ.
ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ	11978 ರೂ.	16140 ರೂ.

(ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.)

ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲ: ಆರೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಭತ್ತದ ಬೇಸಾಯ ಅನುಭವಗಳು, ಪ್ರಕಟಣೆ: ಕೃಷಿ ವಿ.ವಿ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಅತೀವ ನೀರಿನ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ವಲಯ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗಾರರಿಗೆ, ಕುಟುಂಬದ ನೀರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರೆ ವಲಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪವಾಪಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಷಮಗೊಳ್ಳುವುದು ನಿರೀಕ್ಷಿತ.

ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಎಷ್ಟು ಅಧಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥರ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೂಡಿಕೆ ಯೋಜನೆ'ಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

ಗೊಂದಿ ಉಪಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಯ ಎಡ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹಸಿರಿನ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ. ಹೆಸರು, ಅಲಸಂದ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕ, ರೈತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಲಕಾಲೆ, ತರಬೇತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಲವರ್ಧನೆ, ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅದರಲ್ಲಿಯೂ 'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಯೋಜನೆಯ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಛೇರಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿರಯಮಿತ, ತುಂಗಾ ಮೇಲ್ಮಂಡಲ ಯೋಜನೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ - 577201

ಧರ್ಮಾ ಅಪ್ಪುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಾಧಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮಲಬಗೊಪ್ಪ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ - 577222

ಎಸ್.ಎಂ.ಇ.ಸಿ. ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನಂ 28, 1ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ ಬೀದಿ, ಗಾಂಧಿನಗರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ - 577201

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥರ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೂಡಿಕೆ ಯೋಜನೆ

'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ

ನೆರವು: ಮಿಸಿಯನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಅನುಷ್ಠಾನ: ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿರಯಮಿತ

ಯೋಜನಾ ಸಹಾಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಸ್.ಎಂ.ಇ.ಸಿ. ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಸಹಾಯೋಗಿ: ಧರ್ಮಾ ಅಪ್ಪುಕಟ್ಟು ಗೊಂದಿ ನೀರು ಬಳಕೆಗಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು

'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ

ಕಡಿಮೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಧಾನವೇ 'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ. (SRI-System of Rice Intensification)

ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮಿಸಿದ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮಳೆ ಬೀಜದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬಲಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಿಡುವುದೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಕೊಳವೆ ಡಾಮ್‌ಗಳಿಂದಾಗಿ ಆಂಪರ್‌ಲೈಟ್ ಬಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಉಳಿವು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಜಾಳಿಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಬಯಸುವ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಿತ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು ತುರ್ತು ಕೆಲಸ. 'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ವಿನಿಮ 'ಶ್ರೀ' ಪದ್ಧತಿ?

ಕಡಿಮೆ ನೀರು, ಬೀಜ ಬಳಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಅಂತರ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಣೆಯಿಂದ ಭತ್ತದ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ, ಶೇ 60ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯ, ಕಡಿಮೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ, ಮುಕ್ತನ ಗುಣಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ 30ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಹೆಚ್ಚಳ ಸಾಧ್ಯ.

ಉಪಯೋಗಗಳು

ಕಾಲುವೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ,

ಭತ್ತದ ಬೀಜದ ಉಳಿತಾಯ

ಪ್ರಚಲಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 25-30 ಕೆ.ಜಿ. ಬೀಜ ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಕೆ.ಜಿ. ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೇ 90ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಬೀಜದ ಉಳಿತಾಯ.

ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಸುಲಭ

ಸಾಲು ನಾಟಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮೀಸಲೆ (ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಕೈಪಾಕಿ ಅಥವಾ) ಬಳಸಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಳೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ಕೂಲಿಗಾರರ ಅವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕುಸುಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಾಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿಗಾರರು ಬೇಕಾದರೂ ಕಳೆ ಹಾಗೂ ಕುಸುಮದ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕಡಿಮೆ ಸಾಬು.

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯ

ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಪ್ರಚಲಿತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ನೀರು ಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು 3700 ಲೀಟರ್ ನೀರು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಯಾದ ಎಕರೆಗೆ 21 ಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ನೀರು ಸಾಕು. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ 1480 ಲೀಟರ್ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ 60ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೊನೆ ಕಾಲುವೆ ಕೈಪಾಕಿ ನೀರು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲದ ಎರಡನೇ ಬೆಳೆ ಇಡಲು ಸಹಕಾರ.

ಕೆಲಸ/ರೋಗದ ಹಾಕುವ ಕಡಿಮೆ

ಸುಮಾರು 2 ಸಸಿ ಹಾಗೂ ಸಾಕಾರಿಯ ಸಾಕಾರಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಅಂತರ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಸುಗಮವಾಗಿ ಏರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕೀಟ/ರೋಗದ ಹಾವಳಿ ಕಡಿಮೆ.

ಮುಕ್ತನ ಗುಣಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ

ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಕೆ.ಜಿ. ಬೀಜದೊಂದಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತೆ ನೀರು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಮುಕ್ತನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ. ಇದರಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಮುಕ್ತನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಉಂಟಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆ.

ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಳ

ಗುಣದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ನಾಟಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರ ನೀಡುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಯೇಕೆಷ್ಟು ಕೆಂಪು ಬುಟ್ಟಿ. ಮೀಸಲೆ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಸಡಿಲಗೊಂಡು ಬೇರೂರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇಳುವರಿಯು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಪೂರಕ

ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೇಕೆಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಮಿಶ್ರಣ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರೇಕವಾಗುತ್ತದೆ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತೋರುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲು ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬಹುದು.

